

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Експертиза нехарчової продукції»
на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Експертиза та митна справа»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Флока Людмила Валеріївна

к.с.-г.н., доцент,

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-099-95-33-287
Електронна адреса	flokaliudmyla@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Надання студентам знань основних правил організації та порядку проведення різних видів експертизи нехарчових продуктів закордонного та вітчизняного виробництва
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні заняття: словесні методи навчання (пояснення, розповідь, бесіда); наочні методи навчання (майндмепінг, інфонографіка); практичні заняття (письмові завдання, виконання тестів, творчі роботи), виїзні заняття; самостійна робота студентів поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з товарного консалтингу, основ експертної оцінки
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПР02. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній діяльності. ПР06. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. ПР15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній діяльності за допомогою сучасних методів. ПР22. Знати правила проведення експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції і оформлювати її результати	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК01. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної діяльності. СК02. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних структур. СК04. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур. СК05. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності. СК06. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності. СК 11. Здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи і технологія проведення експертизи		
Тема 1. Вступ до товарознавчої експертизи: теорія, методи та інформаційна підтримка	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Скласти порівняльну таблицю методів товарознавчої експертизи (органолептичні, фізико-хімічні, документальні, експрес-методи), зазначивши їх особливості, переваги, недоліки та сферу застосування.
Тема 2. Організаційно-технологічні засади проведення товарної експертизи	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Скласти логічну схему (або таблицю), що відображає основні етапи проведення товарної експертизи (підготовчий, аналітичний, заключний), із короткою характеристикою дій на кожному з них. Підготувати аналітичну довідку щодо основних нормативно-правових документів, які регулюють товарну експертизу в Україні (назва документа, короткий зміст, сфера застосування).
Модуль 2. Особливості проведення товарознавчої експертизи нехарчової продукції		

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 3. Експертиза товарів широкого вжитку: пластичні маси, побутова хімія, скло, кераміка, металеві вироби та електроприлади	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти самостійний конспект в довільній формі. 2. Оформити пакет експертних документів до навчального завдання
Тема 4. Експертиза меблів, будівельних матеріалів, текстилю, одягу та взуттєвих товарів	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти самостійний конспект в довільній формі. 2. Оформити пакет експертних документів до навчального завдання
Тема 5. Експертиза канцелярських товарів, фототоварів та побутових радіоелектронних товарів	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти самостійний конспект в довільній формі. 2. Оформити пакет експертних документів до навчального завдання
Тема 6. Експертиза спеціалізованих товарів розважального та активного призначення: музичні вироби, іграшки, прикраси, спорядження для спорту, туризму, полювання, рибальства та транспортних засобів	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти самостійний конспект в довільній формі. 2. Оформити пакет експертних документів до навчального завдання
Тема 7. Експертиза галантерейних та килимових виробів	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти самостійний конспект в довільній формі. 2. Оформити пакет експертних документів до навчального завдання
Тема 8. Експертиза ювелірних та парфумерно-косметичних товарів	Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Скласти самостійний конспект в довільній формі. 2. Оформити пакет експертних документів до навчального завдання

Інформаційні джерела Основні

1. Бавико О.Є. Експертиза товарів: конспект лекцій / О.Є. Бавико. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 198 с.
2. Байдакова, Л. І. Експертиза товарів: підручник / Л. І. Байдакова, С. В. Ягелюк, І. М. Байдакова. – Київ: Слово, 2014. – 392 с.
3. Батутіна А.П. Експертиза товарів (практикум): навч. посіб / А.П. Батутіна, І.В. Ємченко, А.О. Троякова. – Львів: Магнолія, 2008. – 396 с.
4. Експертиза непродовольчих товарів: збірник ситуаційних завдань / Д.І. Козьмич, О. В. Калашник, Л. М. Губа. – Полтава ПУЕТ, 2013. – 61 с.
5. Експертиза товарів: навчальний посібник / А. А.Дубініна, І. О. Дудла, М. Р. Мардар та ін.// – Харків: ХДУХТ, 2017. – 420 с.
6. Методика проведення товарознавчої експертизи експертами торговопромислових палат в Україні: Київ: ТІП України, 2010. – 120 с.
7. Попович Н. І., Мартосенко М. Г., Шурдук І. В. Судова товарознавча експертиза: підручник / Н. І. Попович, М. Г. Мартосенко, І. В. Шурдук. – Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2023. – 448 с.
8. Тіхосова Г. А., Вербицький О. М., Калінський Є. О. Митний контроль та експертиза товарів: навчальний посібник / Г. А. Тіхосова, О. М. Вербицький, Є. О. Калінський. – Київ: Університетська книга, 2025. – 312 с.
9. Чуйко М.М. Експертиза товарів в міжнародній торгівлі: методичні вказівки до проведення

Додаткові

10. Батутіна А.П., Ємченко І.В. Експертиза товарів. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 277 с.
11. Експертиза непродовольчих товарів : навч.-метод. посібник / О. В. Калашник, Н. В. Омельченко, Л. В. Поліщук, В. М. Товт, Б. Д. Семак. – Полтава : ПУЕТ, 2012. – 409 с.
12. Козьмич Д.І., Кобищан А.Д., Назаренко Л.О. Експертиза товарів: навчальний посібник. – Полтава, РВВ ПУЕТ, 2011. – 373 с.
13. Козьмич, Д. І. Експертиза непродовольчих товарів: збірник ситуаційних завдань / Д. І. Козьмич, О. В. Калашник, Л. М. Губа. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 61 с.
14. Козьмич, Д. І. Експертиза непродовольчих товарів: навч.-метод. посібник / Д. І. Козьмич, А. Д. Кобищан, І. В. Шурдук. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 175 с.
15. Козьмич, Д. І. Експертиза товарів: навч. посібник / Д. І. Козьмич, А. Д. Кобищан, Л. О. Назаренко – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 373 с.
16. Коломієць Т.М., Притульська В.В., Романенко В.Л. Експертиза товарів. – Київ: 2001. – 274 с.
17. Порівняльне тестування товарів і послуг [Текст] : опорний конспект лекцій / уклад. В. С. Ольховська, М. О. Янчева ; Рец. Л. П. Малюк. – Харків : ХДУХТ, 2013. – 57 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.
3. Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ:
<https://lms.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=4247>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта): <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-apel-pidscontr.pdf>

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ: <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції: <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-2): відвідування занять (1 бал); обговорення навчального матеріалу (1 бал); виконання навчальних завдань (3 бали); тестування (1 бал); поточна модульна робота (10 балів)	20
Модуль 2 (теми 3-8): відвідування занять (1 бал); обговорення навчального матеріалу (1 бал); виконання навчальних завдань (1 бал); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	40
Екзамен	40
Разом:	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	Участь у науковому гуртку»	10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами
вивчення навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни